

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Resno vprašanje

Med mrzličnimi pripravami za vojno v vzhodni Afriki se trudi italijanska diplomacija od Mussolinija preko Suvicha in poslanikov pa do vseh njenih eksponentov doma in v tujini, da bi dosegla izpolnitev svoje največje evropske želje — podonavski pakt. Kaj si Italija pod tem paktom predstavlja, odnosno kaj hoče prav za prav doseči, smo povedali že svojočasno. Edini njen namen je preprečiti priključitev Avstrije k Nemčiji in ustvaritev takega sistema, ki bi zagotovil Rimu absolutno oblast nad Dunajem v vseh notranjih in zunanjih zadevah, ne oziraje se na resnično sedanjo ali bodočo voljo avstrijskega ljudstva. Vsi drugi podonavski problemi so Italiji postranskega pomena in naj bi le služili navedenemu. Tako torej tu ne gre za nobeno rešitev problema podonavja kot celotnega kompleksa, ampak le za en edini namen, en edini cilj.

Mala antanta je zavzela do tega načrta svoje precizno stališče na konferenci v Ljubljani, balkanska zveza se je pa z njo docela solidizirala na nedavnem sestanku njenega stalnega sveta v Bukarešti. To stališče je, da sta obe zvezi pripravljene sodelovati, toda samo pod pogojem, da se priznajo in uresničijo vsi legitimni interesi držav, ki jih veže in zastopata. Zadnje dni je sicer čudno tiho okoli nameravane podonavske konference v Rimu in projektiranega podonavskega pakta, vendar se kdaj pa kdaj objavijo vesti, ki pričajo o velikih težavah diplomacije pri pripravah. Že danes lahko rečemo, da rimske konference prihodnji mesec še ne bo in nastaja tudi vprašanje, ali bo sploh kdaj? To namreč, kar hočejo drugi, noče Italija, kar pa hoče Italija, spet nočejo drugi. Med državami, ki so najbolj neposredno zainteresirane pri teh projektih, je gotovo naša Jugoslavija in tako se je treba čisto odkrito vprašati, kakšni so naši interesi? Ali je najprej sploh v našem interesu, da se uresniči podonavski pakt v obliki, ki ga forsira Italija? Pri odgovarjanju na to vprašanje pa moramo pomisliti najprej na to, v kakšnem razmerju smo mi do sedanjega avstrijskega režima in do Avstrije sploh?

Menda ni treba prav nobenih posebnih utemeljevanj, ako rečemo, da nimamo Jugoslavlani in še prav posebno Slovenci nobenega povoda navduševati se za sedanji klerofašizem v Avstriji, še manj seveda zagotoviti mu s svojo podporo večer obstoj. Ta režim ignorira od vsega začetka Jugoslavijo, ko da je sploh ni, je v službi tujih interesov, ki ne morejo biti nikoli naši interesi, njegov cilj je obnovev monarhije s Habsburžani in nekoč v bodočnosti rušenje stavbe mirovnih pogodb, naposled je pa to tudi režim neprikritega zatiranja preko 100.000 Slovencev na Koroškem. Ako bi tako napravili pri nas plebiscit za to, ali naj se tudi Jugoslavija angažira pri podpiranju tega režima, bi našli prekleto malo zagovornikov takega načrta. Naše javno mnenje je za vse prej ko za to, da si je na drugi strani zopet res, da bi si tudi mi želeli samostojno in neodvisno Avstrijo, toda Avstrijo, ki bi se živela v svoj dejanski položaj in pomen, Avstrijo, ki bi se vključila v sistem politike male antante in Avstrijo, ki bi zagotovila vse nacionalne, politične, kulturne in gospodarske pravice naši narodni manjšini. Ako take Avstrije ni — in danes je ni — potem nastaja za nas vprašanje, kaj je večje zlo: podonavski pakt namenjen le zaščiti sedanjega režima v Avstriji, ali pa »Anschluss«?

Nemčija ima zopet redno vojsko

Razglas in uveljavljenje novega vojaškega zakona — Vpoklic prvih novincev — Državni voditelj Adolf Hitler vrhovni poveljnik

BERLIN, 23. maja. Po novem zakonu o splošni vojaški obveznosti v Nemčiji, ki je bil izdelan do vseh podrobnosti in včeraj objavljen ter je obenem takoj bil tudi uveljavljen, je postal državni voditelj Adolf Hitler vrhovni poveljnik vseh oboroženih sil Nemčije. Novi zakon bo praktično izveden v najkrajšem času. Že v mesecu juliju prideta v vojašnice dva letnika novincev, ki sta dozorela za vojaško službo. Vse vojašnice so pripravljene, da sprejmejo nove vojaške, ki so večinoma že dokončali predvojaške tečaje v raznih organizacijah in bodo sedaj izvežbani samo še v aktivni vojaški službi in uporabi orožja. Rok teh mladencev bo trajal leto dni, nekaj me-

secev pa bodo zaposleni v delavski službi. Oni, ki so služili svojočasno v delavskih oddelkih, pridejo v vojašnico za krajši rok, da se nauče čisto vojaških poslov, uporabe orožja itd. Kadri za novo vojsko že obstajajo in jih daje državna bramba, ki je bila v resnici le velik kader častnikov in podčastnikov.

BERLIN, 23. maja. Ravnatelj oddelka vojnega ministrstva general Reichenau je dal zastopnikom nemških listov pojasnilo o novem zakonu o vojaški obveznosti. Reichenau je naglasil, da je zakon v svojih pravicah in dolžnostih izraz narodno-socialističnega duha, ker uvaža službo vsega naroda in ne priznava no-

benih privilegiranih posameznikov. Samo značaj in sposobnost sta merodajna za oceno in napredek obveznikov. Nato je Reichenau obrazložil podrobno posamezne odstavke novega zakona, naglašujoč med drugim, da traja vojaška obveznost za vse moške od 18. do 45. leta, kakor je to v navadi tudi v skoraj vseh drugih evropskih državah. Letos bodo poklicani v službovanje pri kadru obvezniki rojstnih letnikov 1914. in 1915. Nazadnje je govoril general tudi o organiziranju rezervistov in dejal, da bodo rezervne čete spadale pod oblastvo 14 inspektoratov in 223 vojaških okrožij.

Abesinija bo kompaktna

NOVA IZJAVA ABESINSKEGA CESARJA. APEL NA ANGLIJO, NAJ ŠČITI ABESINIJU.

LONDON, 23. maja. »Daily Mail« objavlja novo izjavo abesinskega cesarja njegovemu dopisniku v Adisu Abebi. V tej izjavi je dejal abesinski cesar, da bo Abesinija mobilizirala v primeru, ako bi Italijani skušali pričeiti osvojevalno vojno, vse svoje razpoložljive sile. Vsa država bo prav tako kompaktna, kakor je bila za časa vladarja Menelika in bo pokazala prav enak odpor, kakor ga je pokazala tedaj v bitki pri Adui. Nato je izrazil abesinski cesar začudenje, da velesile kljub Kelloggovemu paktu in

drugim sporazumom nemoteno dopuščajo Italiji, da kopiči svojo vojsko in orožje v Eritreji in Somaliji. Iz tega bi se dalo sklepati, da sta se Anglija in Francija molče sporazumeli glede Abesinije. Nadalje je cesar izjavil, da je pred tremi meseci sporočil angleškemu poslaniku, da je pripravljen postaviti sporno ozemlje med Abesinijo in italijanskimi kolonijama pod zaščito angleških oblastev. Odnosaji z Anglijo so bili vedno iskreni, zato želi, da bi Anglija tudi sedaj posredovala in zaščitila Abesinijo.

Rezultati naših volitev

BEOGRAD, 23. maja. Glavni volilni odbor je včeraj dokončal svoje delo glede določitve števila glasov, ki so jih dobile posamezne liste pri volitvah 5. maja. Posamezne liste so dobile v vsej državi: Jevtičeva 1.746.982, Mačkova 1.076.345, Maksimovičeva 33.349, Ljotičeva 24.088 glasov. V državski banovini je rezultat volitev sledeč: Jevtičeva lista 125.180, Mačkova lista 22.220, Ljotičeva lista 2530, Maksimovičeva lista pa 47. Volilna udeležba je znašala 46,96%. V vsej državi je bilo skupaj vpisanih 3.683.313 volilcev, glasovalo pa jih je 2.880.964, ali 73,72%. Volilo ni 1.047.349 volilnih upravičencev.

Baldwinove izjave

LONDON, 23. maja. Včerajšnje sejo spodnje zbornice je pričakovalo z velikim zanimanjem vse angleško ljudstvo. Razpravo o oborožitvi v zraku je otvoril ministrski predsednik Baldwin, ki je izjavil, da bo vlada po-večala vojaško letalstvo za 1500 letal v prvi liniji. Pri tem je bil zanj odločilen sklep Nemčije, da postane v zraku enako močna kakor Francija.

Skoraj smo prepričani, da bi se v drugem primeru dalo doseči mnogo več za naše interese, kakor v prvem. Pred vsem bi se tu lahko znova sprožila vprašanja, ki za nas še nikakor niso bila rešena in niso rešena, mimo tega bi pa v tem primeru vsaj vedeli, kdo je gospodar naše severne sosedice, ko danes tega v resnici ne vemo. Tendence, ki se pojavljajo zlasti v zadnjem času iz vrst avstrijskih

Nato je Baldwin govoril o Hitlerjevem govoru in dejal, da vlada še ni imela dovolj časa proučiti ga do podrobnosti, vendar pa sledi iz njega, da bodo z Nemčijo mogoča nadaljnja pogajanja za končni zadovoljiv sporazum.

LONDON, 23. maja. Zbornica je s 314 proti 52 glasovom laburistov sprejela načrt vlade za povečanje oborožitve v zraku.

FLANDINOVA VLADA ŽELI POOBLAŠTIL.

PARIZ, 23. maja. Uradno se izve, da namerava vlada zahtevati od parlamenta za popolno ureditev finančnih razmer pooblastilo podobne vsebine, kakor ga je imel Poincaré leta 1926.

POLJSKA POLITIKA SE NE SPREMENI.

VARŠAVA, 23. maja. Uradno se objavlja na razne vesti v domačem in tujem tisku o spremembah v poljski politiki po smrti maršala Pilsudskega, da se bo njegova politika, ki je njegovim naslednikom do podrobnosti znana, nadaljevala nespremenjena. Poljska se bo še nadalje opirala na svojo lastno moč in prožila vsem državam, zlasti pa so-

režimovcev, so vse prej ko take, da bi nas mogle navduševati za podonavski pakt po obliki in vsebini, kot jo zamišlja Rim in Dunaj. Sicer pa opazimo te dni v evropski mednarodni politiki neke znake, ki bi utegnili že v najbližji bodočnosti močno uplivati na splošni položaj in narušiti ali celo podreti marsikaj, kar je izgledalo že dozidano.

sednim, mirno sodelovanje, varnost ter prijateljstvo za prijateljstvo.

ŠVICA O HITLERJEVEM GOVORU.

ŽENEVA, 23. maja. Švicarski listi menijo, da Hitlerjev govor ni bil pretiran glede zahtev po enakopravnosti. Mogoče bo doseči z Nemčijo sporazum, ako ne bo sama še nadalje pospeševala v svetu nezaupanja. Tudi glede kolektivne varnosti so Hitlerjevi predlogi konstruktivni.

SPORI NA DALJNEM VZHODU.

TOKIO, 23. maja. Japonska vlada je sklenila odpovedati ribiški sporazum z Rusijo, ker sovjetska vlada ni hotela sprejeti neklih predlaganih sprememb.

IZVOZ ZLATA IZ FRANCIJE.

NEWYORK, 23. maja. Iz Francije je bilo odposlanega v Združene države 22 okoli 20 milijonov zlata. S tem je dosegel uvoz zlata iz Francije v Ameriko od letošnjega 8. maja že 86 milijonov.

ČIŠČENJE NA PORTUGALSKEM.

LIZBONA, 23. maja. Ukrep portugalske vlade proti levicarijem, ki pripravljajo prevrat, so še vedno v veljavi. V mestu so zasedeni vsi važnejši prostori z vojaštvom, ki kontrolira ves promet. V državni administraciji vrši vlada naglo čiščenje, ker je prav slaba administracija eden glavnih vzrokov nezadovoljstva.

GÖMBÖS V SMRTNI NEVARNOSTI.

BUDIMPEŠTA, 23. maja. Včeraj bi se bil madžarski ministrski predsednik Gömbös kmalu ponesrečil. Ko se je vozil v avtomobilu s svojega posestva v Budimpešto, je postalo njegovemu šoferju nenadoma slabo. Gömbös je še v zadnjem trenutku zagrabil volan in preprečil katastrofo. Šoferja je oddal v bolnišnico in sam vodil avto do ministrskega predsedstva.

UMOR SUPERIORJA.

BUDIMPEŠTA, 23. maja. Včeraj so našli superiorja benediktinskega reda v Budimpešti, o. Kasia Madiasovskega, v njegovi celici mrtvega. Glavo je imel razbito s sekuro, ki je ležala poleg. Ugotovljeno je, da je bil izvršen nad njim roparski umor. Osumljen je njegov sluga, ki je pobegnil.

AVTOMOBILSKA NESREČA.

NEWYORK, 23. maja. Na avtodromu v Indianapolisu sta se pri treningu za veliko avtomobilsko tekmo, ki bo 30. t. m., ponesrečila tekmovalca Stabfield in Hanon. Ubil se je tudi neki mehanik.

Dnevne vesti

Načrti za nov hram prosvetne omike v magdalenskem predmestju

Nove šole bodo zgrajene po najmodernejših vidikih sodobne arhitekture — žirija je prisodila prvo nagrado inž. arh. Černigoju, drugo inž. Vičiču, tretjo inž. Devu

V naglem tempu se bliža realizaciji rešitev perečega mariborskega šolskega problema, ki je bilo že dolga leta v ospredju mariborskih komunalnih zadev. Posojilo v znesku 7 milijonov dinarjev je zagotovljeno. Včeraj se je sestala že žirija, ki so jo tvorili mestni župan g. dr. Lipold, mestni svetnik inž. arh. Jelenc, upokojeni okrajni šolski nadzornik gosp. Tomažič in ravnatelj meščanske šole g. Humek ter pregledala in ocenila načrte za nove šolske zgradbe v magdalenskem predmestju, ki jih bo mestna občina mariborska zgradila v počastitev spomina blagopokojnega velikega kralja.

Načrte za nove šolske zgradbe so poslali trije znani mariborski arhitekti, in sicer inž. arh. Černigoj, inž. arh. Vičič in inž. arh. Saša Dev. — Po temeljitnem proučevanju vseh podrobnosti je komisija prisodila prvo nagrado načrtu g. inž. arh. Jaroslava Černigoja, drugo nagrado inž. arh. gosp. Vičiču, tretjo nagrado pa inž. arh. Saši Devu. Odločila pa se je žirija za načrt inž. arh. Černigoja, spremenjen z nekaterimi detajli iz načrta inž. arh. Vičiča. — Sklep žirije je odobril tudi krajevni šolski odbor.

Nagrajeni načrt inž. arh. Černigoja je imel na splošno dve varianti. Mnogo preglavic in studija so povzročale projektantu razmeroma majhno stavbišče in nepravilne oblike, zaradi katerih je težko dosegel velika, lepa in ločena dvorišča primernih dimenzij. Pri situiranju traktov, kar je glavna dispozicija, se je zdel projektantu smernica mimo najugodnejše lege razredov z ozirom na stran sveta najvažnejša. Zaradi zahteve, da bodi šola posvečena spomenu mrtvega kralja in naj predstavlja torej dejansko nekakšen spomenik, je hotel projektant doseči še več. Doseči je hotel z danimi sredstvi grupacije mas monumentalne efekte v tej smeri in ustreči temu namenu v polni meri. V projektu je ustvaril zaključeno slavnostno dvorišče, primerne tlakovane, s poljubnim spominom na kralja, ki naj bi bil steber in na njem kraljevo oprsje, ali vodnjak ali drevo ali kaj primernega. Ob zarezu, ki bo ločila obe šoli, pa je zamislil kovano mrežo velikih izmer s kraljevim monogramom. S tem je projektant ustvaril izredno lep in nenavaden pogled skozi zamrežena vrata na intimno slavnostno dvorišče s spomenikom v njegovi sredi. Na tem dvorišču naj bi se zbirali učenci ob slavnostnih prilikah. V svojem projektu je arh.

Černigoj odmaknil telovadnico in še dolgo fasado levo in desno od stavbne črte po dolgem zelenem pasu ter je na ta način dosegel v zvezi z najbogatejšo oblikovano telovadnico neko poudarjeno monumentalnost.

Njegov projekt ima za vsako šolo ločeno, obsežno in pregledno šolsko dvorišče pravilne oblike. Mimo šolskega dvorišča pa predvideva projektant tudi prostorno letno dvorišče. Predpisane šolske vrtove pa je zaradi tesnosti prostora moral opustiti, kar pa ni take važnosti, ker bodo nameščeni taki šolski vrtovi po novem regulacijskem načrtu v skupinah na robu mesta. Posamezni šolski razredi so zamišljeni v dveh posebnih traktih. Na ta način je dosegel projektant jasno organizacijo tlorisa in popolno enakovrednost posameznih razredov. — Trakti z razredom so v smeri približno sever, jug in ležijo na vzhod oziroma na zahod. Pri danem stavbišču je projektantova orientacija nedvomno najpriljubnejša. Ob vsakem razredu je projektirana garderoba z visokimi obojestranskimi okni za prečno ventilacijo. Vsaki razred bo imel eno ali dve veliki vzdani omari za šolske potrebščine. Telovadnica pa leži centralno. Mimo šolskih vhodov bo imela še poseben vhod.

Stanovanje za šolske upravitelje je projektant predvidel v posebnih enonadstropnih in enodružinskih hišicah na vzhodnem in zapadnem koncu stavbišča. Iz stanovanj bi imeli upravitelji v pritličju direkten prehod do svojih šol. V variantnem načrtu pa je predvidel posebno eno nadstropno dvodružinsko hišo s trisobnim stanovanjem v pritličju in v prvem nadstropju.

Obe šoli sta dvonadstropni. V zapadnem objektu bo nameščena dekliška osnovna šola, v vzhodnem pa deška meščanska šola. Za narodno šolo je projektant predvidel vse zahtevane prostore, in sicer v izmerah, ki jih zahteva zakon. V drugem nadstropju pa je predvidel večji prostor, ki bo lahko uporabljen za stalne šolske razstave, za šolski muzej, šolsko delavnico ali podobno. Hišnika vsake šole pa bosta imela svoji stanovanji z vsemi pritliklinami v suterenu.

Načrt inž. Černigoja se bo spopolnil z nekaterimi detajli načrta inž. arh. Vičiča. Ko bo tako spopolnjen načrt dogotovljen, bo pričel mestni gradbeni urad pripravljati vse potrebno za gradnjo novih šolskih zgradb, ki bodo Mariboru v ponos.

Novo vodstvo mariborske gasilske čete

V interesu posameznikov je bilo, kakor smo to že poročali, da bi izkluhal iz nesoglasja, ki se je pojavilo zadnje čase v mariborski gasilski četi, neko afero. Po nekem listu je bila javnost naravnost tendenciozno informirana o dogodkih, ki so se pojavili pri mariborski gasilski četi. Prav zaradi tega pa je bila primorana po seči vmes gasilska župa, ki je odobrila odnosno imenovala novo vodstvo mariborske gasilske čete. Zgodilo pa se je, da nekateri člani mariborske gasilske čete s tem ukrepom župe niso bili zadovoljni in so se skušali pritožiti na višjo inštanco, ki pa je njihovo nentemeljeno pritožbo zavrnila in v celoti potrdila župni ukrep. Včeraj ob 13. je bil prevzem poslova mariborske gasilske čete po novih odbornikih, ki jih je svojčas imenovala župna uprava. Pri prevzemu so bili navzoči župni starešina g. Srečko Kranjc, župni podstarešina g. Ernest Golob, župni tajnik g. Albin Ambrožič in zastopnik mestnega poveljnika. Prevzem poslov se je izvršil po predpisih zakona o gasil-

stvu. Novi poveljnik mariborske gasilske čete je Karel Hmelina, podpoveljnik Fr. Kuder, tajnik dr. Milan Senkovič, blagajnik Bogomir Divjak, šef zdravnik pa dr. Boris Kac.

STE SI ŽE PRESKRBELI VSTOPNICE za sokolski javni nastop, ki bo v nedeljo 26. t. m. popoldne ob 15.30 v Ljudskem vrtu? Ker je pričakovati velikega navala, Vam priporočamo nakup v prodajni v trgovini Frana Bureša v Veitrinjski ulici. Obenem Vas obveščamo, da bo po nastopu, ki Vam bo nudil izreden užitek, velika narodna prireditev na prostem, pri kateri bo sodelovala vojaška godba. Ker bo v nedeljo lepo vreme je deviza za sokolski praznik: Kdor je zaveden Mariborčan, bo pohitel popoldne v Ljudski vrt.

Sprememba posesti. Vogalno hišo Glavnega trga in Gosposke ulice je kupil znani murskosoboški industrijec in narodni poslanec Josip Benko za Din 1.700.000. Novi lastnik namerava kupljeno hišo temeljito preurediti in namestiti v njej svojo trgovino z mesnimi izdelki.

združeno z moderno zajtrkovalnico in restavracijo.

Popis prebivalstva. Da se bo popis prebivalstva v redu in točno izvršil, naprošamo prebivalstvo, da da popisovalcem na razpolago svoje osebne predvsem domovinske dokumente. Posebno prosimo službedajalce, ki shranjujejo listine svojih uslužbencev, da izročijo te za kratko dobo svojim uslužbencem, da jih bodo uslužbenci mogli predložiti popisovalcem. Ako bi listin ne bilo mogoče izročiti uslužbencem, naj se jim izročijo vsaj točni podatki iz shranjenih listin.

Binkoštno potovanje na Oplenac in v Beograd. Društvo »Putnik« priredi za binkoštno praznike skupinsko potovanje na Oplenac. Odhod iz Maribora v soboto, dne 8. junija ob 17.58, prihod v Beograd v nedeljo ob 6.40, odhod iz Beograda 8.20, prihod v Mladenovac 10.00, odhod iz Mladenovca 18.30, prihod v Beograd 20.00. Prenočevanje v Beogradu. V ponedeljek ogled mesta. Povratek iz Beograda ob 23.10, s prihodom v Maribor 11.14. Vožnja Maribor - Mladenovac - Oplenac in nazaj brzovlak, stane II. razr. Din 330.—, III. razr. Din 230.—. Ker je število potnikov omejeno, prosimo vse zainteresirane, da se čim prej prijavijo pri »Putniku« Maribor, Aleksandrova c. 35, tel. 21-22. »Putnik« Celje, Aleksandrov trg, tel. 119. »Putnik« Št. 11 in »Putnik« Gornja Radgona.

Dne 30. maja »V neznanu«

se z »Rdečim Frančkom« podamo!

Za maj denar prekrasen izlet.

s kopanjem, sportom, zabavo prežeti! **Zdravilišče Radio-Therma, Laško.** Radioaktivne termalne kopeli (37.5 C). Najakovitejše zdravljenje vseh vrst revmatičnih obolenj, ženskih bolezni, arterioskleroze itd. V predseziji do 15. junija izredno znižane cene. Pavšalna penzija za 10 dni Din 600.—, za 20 dni Din 1.100.—. V tej pavšalni penziji je vračunana soba, štirikrat dnevno prvovrstna hrana, kopeli, zdravniška preiskava in vse takse. — Zahtevajte prospekte od uprave zdravilišča.

Nočna lekarniška služba. Jutri v petek bosta imeli nočno lekarniško službo Albanežjeva lekarna »Pri sv. Antonu« v Frankopanovi ulici in Königova lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Aleksandrovi cesti.

»Materino srce« je naslov prihodnjega filma, ki ga bo kot **premiero za Maribor** predvajala ZKD v soboto in nedeljo v »Grajskem kinu«. Film prikazuje križev pot matere, ki prevzame vse trpljenje nase in plemenito žrtvuje celo ljubezen do otroka, samo da ga osreči. Film toplo priporočamo materam a še posebej v svrilo dekletom, ki začno svoje srce oddajati.

V torek, dne 5. VI. bo v gornji sobi hotela »Orla« ustanovni občni zbor Jugoslovanskega Touring-kluba, sekcija Maribor.

Nanos poziva svoje članstvo, da se udeleži v polnem številu sokolskega nastopa v nedeljo, 26. maja ob 16. uri.

Oblastni odbor Narodne obrane poziva vse svoje članstvo in svoje krajevne organizacije, naj se v čim večjem številu udeleže sokolskega javnega nastopa, ki bo v nedeljo popoldne 26. t. m. Krajevne organizacije naj prirede na ta dan izlet v Maribor!

Radio Ljubljana. Spored za petek 24. t. m. Ob 11: šolska ura; 12: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, vreme, obvestila; 13.15: kmečki trio; 14: vreme, spored, borza; 18: plošče; 18.20: predavanje o tujskem prometu; 18.40: čas, poročila, spored, obvestila; 19: koncert; 19.30: nacionalna ura; 20: radio-orkester; 21.30: čas, poročila, spored; 22: narodne pesmi.

Kaznovana vsiljiva ljubezen. V Brenгови sta se precej časa rada imela posestnikov sin France Volk in posestnikova hčerka Julijana K. Julčka pa se je najedla Francjeve ljubezni in si zbrala drugega. Toda France za nobeno ceno ni mogel pozabiti Julčke, ki ji je ob vsaki priliki, kjerkoli jo je srečal, ponujal svoje vroče srce. Julčka pa je bila še tako hudobna, da je zapuščenega Franceta grdo obirala. Ko je zato izvedel France, ji je

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 23. maja ob 20. uri: »Poljska kri«, ab. B.

Petek, 24. maja: Zaprt.

Sobota, 25. maja ob 20. uri: »Hoffmannove pripovedke«. Red C. Gostovanje primadone ljubljanske opere Zlate Gjun gienac-Gavellove.

Nedelja, 26. maja ob 20. uri: »Blodni ognji«. Zadnjič. Najnižja vstopnina od Din 15.— navzdol.

Redek umetniški užitek se obeta mariborskemu občinstvu v soboto 25. tm., ko gostuje znana primadona ljubljanske opere Zlata Gjungienac-Gavella kot Olimpija, Gioletta in Stella v Offenbachovi operi »Hoffmannove pripovedke«. Odlična pevka je steber ljubljanske opere ter slovi širom države in preko naših meja kot ena najboljših naših sopranistk. Svoičas je navdušila mariborsko občinstvo ob gostovanju kot Marjetica v »Faustu«. Rezervirajte pravočasno vstopnice! Tel. 23.82.

Rezervirajte vstopnice za gostovanje ljubljanske drame »Matiček se ženi« in »Siromakovo jagnje«, ki bo prve dni junija. Priglasje sprejema do konca meseca gledališka blagajna!

KINO

GRAJSKI KINO

Od danes dalje

„CIGANSKA KRI“

krasen vefilm Ralph Artur Roberts, Adela Sandrock. — Pri zadnji predstavi dnevno krassen varijete-sporod. Najmanjši virtuoz na vijolini Duško Pal. Pride: »Volga v plamenu«

Kino Union. Premijera glasbenega dela »Petrograjske bele noči« po romanu F. Dostojevskega.

zagrozil, da ji bo odrezal jezik. Pred dnevi pa je France srečal Julčka, ko je žela s srpom travo na polju. Približal se ji je. Sporekla sta se. Julčka je zamahnila s srpom in nevarno ranila Franceta, hudo pa je porezala tudi samo sebe, ker se je France branil. Zaljubljeni France je izgubil vse nade, da bi ga še Julčka kdaj rada imela. Prijavil jo je zaradi napada orožnikom, ki so spisali dolgo poročilo in ga poslali mariborskemu državnemu tožilstvu. Sodniki so sestavili obtožbo in Julčka se bo morala zagovarjati zaradi krvavega napada na svojega bivšega fanta pred sodiščem.

Razne tatvine. Zasebnici Marjet Tihlovi v Keizarjevi ulici je ukradla neznanu ženska iz kuhinje 250 Din. Nekemu delavcu zaposlenemu pri novi stavbi na Kamniški cesti je neznanec ukradel suk-njič, vreden 100 Din, Francu Macur, trgovskemu potniku, pa je nekdo ukradel 1500 Din vredno kolo izpred neke trgovine na Aleksandrovi cesti. Kolo je bilo ukradeno tudi nekemu Antonu Elviču, ki ga je pozneje našel na vrtu pri svoji hiši na Pobrežju.

Izgubljeno in najdeno. Zasebnica Rita Weistalerjeva je izgubila včeraj dragoceno zaponko z briljanti, vredno 1000 Din. Trgovski pomočnik Josip Palenc iz Petrovč pa je našel v Slovenski ulici zlato žensko zapestno uro in jo izročil policiji.

Neznankam v svet. Na policiji se je zgasil gledališki delavec Ivan Macun in prijavil, da je pred dnevi odšla od doma njegova 17letna hčerka Julčka in da se boji, da se je dekletu kaj hudega zgodilo. Mladenka je precej visoke rasti, dobro razvita, kostanjevih ostrženih las, oblečena pa v črno plašč in ima na glavi rdečo kapo. Kdo bi o njej kaj vedel, naj sporoči policiji.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davj ob 7. uri je kazal toplomer 18.3 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 13.6 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 17 stopinjah 731, reduciran na ničlo pa 729.2; relativna vlaga 72; od včeraj na danes je padlo 3.2 mm dežja; vreme je deževno. Vremenska napoved napoveduje zboljšanje vremena.

RESTAVRACIJA KINO KAVARNA

četrtek in petek sveže morske ribe po najnižji ceni. Barboni, Scombri, Brancino, Grancevoli. Calamari, Izborna datmatinsko vino, dnevno ciganska godba.

Kaj Maribor ni in kaj bi moral postati

Dobrohotna razmišljanja o perečih komunalnih in meščanskih problemih — Naziranja o karakteristiki in lepi bodočnosti našega mesta

Naši listi so objavili zadnje čase nekaj člankov, vsebujočih dobrohotne misli o novem, modernem in velikem Mariboru. Morebiti so bile te misli porojene brez realnejše podlage, vendar so bile objavljene v najboljši veri, koristiti skupnosti in bodočnosti mesta in ne instinktivno in ne iz dobrih domislekov, ki žive, kakor pravimo, iz rok v usta, rešujoč problem, ne da bi bil stavljen. Rodil je te misli nedvomno človeški intelekt, rodila jih je nedvomno ljubezen tistih, ki so tu zrasli, ki žive z našim mestom, ki ga ljubijo in cenijo, ki so najp. ponosni in mu žele čim hitrejši razvoj in napredek ter najlepšo bodočnost. Če nekateri merodajni činitelji teh dobrohotnih misli niso tako razumeli in so celo menili, da so imele namen škodovati interesom razvijajočega se in rastočega našega mesta, je njih mnenje pogrešno. Širokogrudnost in velikopoteznost morata v tem pogledu nadomestiti ozkosrčnost in tisto sebično malodušnost, ko je pred nami rešitev komunalnih problemov, ki zadevajo najširše plasti mestnega prebivalstva in ki so prodirajoč duh v provincijo. Ker bomo tudi v bodoče objavljali v našem listu najrazličnejša razmotrivanja o vseh važnejših mestnih problemih, prosimo javnost, naj nas podpira s svojim mnenjem, merodajni činitelji pa naj smatrajo naša razmotrivanja kot drobce, ki jih skušamo doprinesiti na žrtvenik tega, kar naš Maribor ni in kar bi moral postati. Neizpodbitno je dejstvo, da prevze-

skega mesta. Kot tak ni mogel v kulturnem in gospodarskem oziru ne naprej in ne nazaj. Ko pa je ob prevratu raztrgal suženjske verige, v katerih je ječal desetletja, je sprejel pod svojo streho tekmolet velik odstotek prebivalcev, ki ga popreje niso poznali, ki jim je bila tuja njegova usoda, tuja njegova žalostna preteklost, tuje njegovo življenje. Naravno in umevno je, da Maribora ti odstotki njegovih prebivalcev, ki so z ljubeznijo priraščeni na svojo rodno grudo, niso mogli dovolj vzljubiti, da jim ni pri srcu njegov razvoj in napredek, ne njegova bodočnost, kot bi jim morala biti, saj si še danes žele v svoje rodne kraje. In mnogo njih razpolaga z njegovo usodo, z njegovim napredkom, z njegovo kulturo, z njegovim javnim življenjem. Dejstvo je torej, da naš Maribor ni še docela pravo meščansko mesto. V tem pa se skrivajo vzroki, da v teku zadnjih 15 let naš Maribor ni ustvaril nobene niti tiste podobe, ki bi bila zanj značilna, edinstvena, po kateri bi mogel zasloveti širom domovine in preko njenih meja, še manj da bi bil preoblikoval svoje življenje in mu dal tipičen milje.

Naš Maribor nima po zunanji podobi niti po svojem življenjskem miljeju tiste značilnosti, ki jo imajo in hranijo večinom druga mesta. Pri tem mislimo na karakteristiko, ki bi bila zanj edinstvena, ki bi že na prvi pogled vzbujala vso pozornost in zapuščala globlje vtise. Poudarki, da drevi naše mesto v naroč-

vajo »Štajerski Meran«. Našemu Mariboru so dani vsi pogoji za največji kulturni in gospodarski napredek. Naš obmejni Maribor, ob vnožju solnčnih in vinorodnih goric ter sadonosnikov, ob deročji Dravi, ob rodovitnih poljih in zelenih livadah s svojo romantično okolico, bi moral imeti tako zunanjo podobo, da bi že na prvi pogled razkrila tujcu in slehernemu lepoto in čar, ki se skrivata v njegovem naročju. Otresti in iznebiti bi se moral navlake in nadležnega kiča, ki mu ga je nadela suženjska preteklost in zadihati bi moral v povsem novem svobodnem življenju kot velik moderen rožnat vrt z novimi sočnimi javnimi nasadi, skrbno negovanimi ulicami in cestami, sredi cvetočih vrtov, sadovnjakov in vinogradov. Njegova zunanja podoba bi se najbolje odražala prav v ulicah in cestah, ki jih ustvarja za brezhibno funkcijo javnega prometa sodobna gradbeno cestna tehnika, bi morala biti za naš Maribor edinstveno tipična, ki bi se z novimi uličnimi in drugimi javnimi nasadi prirodno in harmonično zlivala z njegovim romantike polnim zaledjem. Ekonomična in estetična ureditev mestnih ulic in cest, moderna in mehka regulacija raznih mestnih ploskev, bi se dala tudi kljub finančnim težkočam doseči z dobro voljo in ljubeznijo do mesta ter njegove karakteristike. Karakteristična podoba mesta, ki bi vabila, vzbujala pozornost, zapuščala najgloblje vtise in po katerih bi zaslovel njen milje, ne zahteva prelestnih palač, arhitekture mogočnih in razkošnih fasad in drugih blaziranih izrodov sodobne tehnike. In prav v tem bi bila tista zaželjena edinstvena tipičnost našega mesta.

Maribor bi moral postati nacionalno

žarišče in bi morali obsevati in greti njegovi žarki vso severno mejo, ki je še danes po tolikih letih skoraj prepuščena sama sebi. Kot branik na severu bi moral postati Maribor svetilnik prave meščanske kulture in razsvetljevali ter prosvetljevati vso njegovo najširšo okolico. Moral bi postati zakladnica vsega poštenega družbenega in društvenega življenja, iz katere bi črpalo njegovo zaledje moralno pomoč in vzpodbude za kulturni in gospodarski napredek. Vse to bi lahko postal, če bi bili Mariborčani meščani, če bi bili ponosni na svoje mesto, če bi ga ljubili in cenili in če bi jim bila pri srcu njegova bodočnost!

Postal pa bi Maribor kaj lahko tudi še večje gospodarsko središče, če bi se vsi njegovi stanovi vedno zavedali svojega meščanskega dostojanstva. Jadikovanje po raznih demontiranih uradih in ustanovah, nekoristno politično in društveno napihovanje, naivna domišljija, da je Maribor v vsakem pogledu zapostavljen in prikrajšan, bahavo trkanje na prsi: »Mi smo Mariborčani,« otročje gledanje na Ljubljano in druga mesta, nesmiselna pesimistična naziranja o njegovi bodočnosti, zapravljjanje dragocenega časa pri vsakem najmanjšem vprašanju in še nešteto drugih slabih lastnosti bi morala zamenjati delavnost in ustvarjanje. Šele tedaj bi imel Maribor pravico zahtevati kar zahteva Ljubljana, in prepričani smo lahko, da bi nam teh pravic nikdo ne odrekal. Maribor sam bi moral pokazati kaj zmore, sam bi se moral pokazati svetu s svojim življenjem in podobo, sam bi se moral zavedati svojega poslanstva, ker šele takrat bi lahko razobesil svoje barve in vzkliknil: »Sme!« na pot boljši bodočnosti nasproti!

JAVNI NASTOP

v Ljudskem vrtu v nedeljo popoldne 26. maja

Manifestacija in revija mariborskega Sokolstva — 1600 nastopajočih, nastop vojaštva in sokolske konjenice — Po nastopu velika narodna prireditel na prostem — Igrala bo vojaška godba

majo mesta vodilno smer vsega sodobnega življenja. Prav zaradi tega gresta vsaksebi mesto, ki je naraščajoči nabitnik človeških energij, telesnih in duševnih, in pa usihajoča provinca. Tisto, po čemer se mesto razlikuje od vasi, ni morebiti število prebivalcev, marveč je duša, različen način mišljenja, ocenjevanja in ločenja. Mestno strukturo duše najbolj verno očituje meščan, kar ima za posledico, da daje mesto že od nekdaj duhovno smer kulturnemu razvoju človeštva. Zgodovina, ki mora biti naša učiteljica, nam pove, da so bila ognjišča vseh velikih kultur v mestih.

Neoziraje se na sodobnost, ki je ustvarila mestno kulturo zakonito, ki je zavrgla prirodne pravice in živi od pridobitnih, ki je namesto življenjskega kova redila okus, ki je preoblikovala običaje in navade z oljko, ki je pomagala modri izpodriniti nošo, je vendar mesto središče in žarišče vsega našega življenja in mu moramo prav zaradi tega posvetiti vsestransko pozornost. Vso pozornost moramo posvetiti prav tako reševanju važnejših mestnih problemov, da se ne bi kedaj bodoče generacije z nasmeškom in omalovaževanjem ozirale v preteklost. In v tem je dolžnost naših lokalnih listov, ki so vestni spremljevalci vseh novih pojavov, ki si prizadevajo biti čuvarki kulture in civilizacije, da so glasniki najširših plasti meščanstva, glasniki njegovih želja in hoten.

Kaj Maribor ni in kaj bi moral postati, bi morala biti deviza razmišljanja vsakega njegovega meščana! Ne samo tisti, ki so poklicani, oziroma postavljeni, vsi do zadnjega bi morali skrbeti za njegov napredek, za njegovo bodočnost. Tisti pa, ki mu krojijo lice in podobo, bi se morali zlasti zavedati odgovornosti pred bodočnostjo, ker le vseskozi temeljito, sistematično in strokovnjaško proučeni in prerešeni problemi bodo porok lepše bodočnosti našega mesta.

Kaj naš Maribor ni? Naše mesto ne pozna karakterističnega meščanskega življenja. To sliko mu je vzela njegova preteklost, saj je bil še do nedavna germanska oaza sredi tipično slovenskih vasi, popolnoma odrezan od svojega zaledja, prepuščen usodi tuje kulture, oropan vsega, kar mu je dalo izraz štajer-

je industrijskega centra, pa nam vzbujajo resnejše pomisleke. Maribor nima sodobnih tipičnih zgradb, nima karakteristično ločenih mestnih četrti, nima ulic, cest in javnih prostorov, s katerimi bi se lahko dovelj ponašal, nima svežih in sočnih objektov, ki bi manifestirali njegov hitrejši kulturni napredek, nima spomenikov in z marsikaterega konca še veje mrzloti suženjske preteklosti. Na prvi pogled se vidi, da je nad našim Mariborom vladal vojni duh časa. Kar pa mu je ustvarila sodobnost dragocenega, to se izgublja v mrzlem okolju in ne izžareva dovelj zaželeno toploto.

Čeprav so bile med rojenicami tudi muze pri zibelki marsikaterega slovenskega moža, ki mu je tekla, če ne v Mariboru, pa vsaj v okolici, vendar ni opeval Maribora. Med nami živijo v naši literaturi priznani poeti, pa naše mesto nima svoje himne, nima popularnih resnih in šegavih popevk, nima širši javnosti znane okrogle besede o marsičem, kar je prozaično opisanega. In doživljanje lepote je bistvo umetnosti, in prav pesem je tista njena veja, ki odkriva, prikazuje in oblikuje lepoto življenja in kraja.

Vse hvale vredno je sicer neumorno prizadevanje raziskovalcev naše preteklosti, ki ustvarjajo Mariboru dragocene zgodovinske spomenike, po katerih slovi in bo zaslovel v znanstvenem svetu. Odobravanja vredna je skrb mariborskega zgodovinskega in muzejskega društva za nekatere zgodovinske značilnosti v Mariboru, ki jih spravlja v nevarnost modernj duh časa. Ko bi imel naš Maribor le še v realnem življenju tako skrbne može, kako vse drugačen bi bil njegov napredek, njegova podoba. Vsega priznanja vredna je tudi skrb mariborske Tujsko-prometne zveze za propagando našega mesta in njegove romantične okolice. Zveza razpošilja v širni svet privlačne posnetke posameznih mestnih in okoliških značilnosti, razpošilja na stotine prospektov in vabi ter kliče tujce, svesta si, da so dani Mariboru vsi pogoji, da postane danes ali jutri tudi privlačen letoviščarski kraj.

Kaj bi Maribor moral postati? Naše mesto ima lepo lego z milim podnebjem in ga prav zaradi tega po pravici nazi-

Nujno vprašanje Maribora

POTREBA PO OPAZOVALNEM ODDELKU ZA UMOLNE V NAŠI BOLNIŠNICI.

Najmanjše je preskrbljeno v Mariboru za one siromake, ki se jim je omračil um ali so težko živčno bolni. Med temi nesrečnejši so večkrat prav nevarni primeri, ki ogrožajo ljudi v svoji okolici, besnijo in tavajo kot mesečniki okrog, včasih tudi požigajo poslopja ter povzročajo s tem nepopravljivo škodo. Teh ni mogoče spraviti v primerno bolnišnico. Opazovalni oddelki v Ljubljani je prenapolnjen in tam jih »predznamenjuje« ter kličejo po vrstnem redu. Da se med tem časom pripetijo velike nesreče, je samo ob sebi umevno. Včasih te siromake zaprejo v policijske zapore, kamor seveda absolutno ne spadajo, saj niso zločinci, ampak samo bolniki. Zgodilo se je, da je nemiren bolnik moral čakati doma zvezan na vpoklic, kar se je včasih zgodilo šele po tednih ali mesecih.

Umobolnica v Novem Celju je prav tako prenapolnjena in mora pogosto sprejem odkloniti. Tako so pripeljali iz Prekmurja v Ljubljano umobolnega s spremljevalci, a ni ga bilo mogoče sprejeti. In potem se je vrnila cela ekspedicija nazaj v Prekmurje. Ob neki drugi priliki smo bili tudi v vlaku iz Ljubljane do Maribora priča, kako so se župan in dva odbornika neke podeželske občine trudili s takim revežem. Peljali so ga v umobolnico v Ljubljano, a ker ni bilo prostora, so ga morali zopet »terati« nazaj ter so nam povedali, da ga bodo zaprli v klet. Revež, ki je bil v prisilnem jopiču, je kričal, se smejal, opljuval vsakega, kogar je dosegel in pridigal gorostasne stvari, ki so jih morali poslušati potniki vsega vagona. Kako je to vplivalo na vagonu se vozečo šolsko mladino obeh spolov, ni treba posebej poudarjati. Seveda nastane zaradi tega tudi velika materialna škoda. Ljudstvo pa je nezadovoljno. Pred svetovno vojno je bila klinika za živčne in duševne bolezni v Gradcu, oziroma umobolnica v Feldhofu za bivše dele Štajerske. To je sedaj odpadlo, dasi je še sedaj nekoliko dobro plačujočih Jugoslovancev v teh zavodih.

Pri preureditvi javne bolnišnice v Mariboru je potrebno misliti, da se uredi in opremi opazovalni oddelki z 20 posteljami za moške in 20 posteljami za ženske. Začasno bi bilo mogoče kot provizorij opremiti vsaj eno ali dve sobi v te namene. Adaptacija bi ne povzročila posebnih stroškov.

Na drugi strani je pa potrebno, da posvečajo ekspozitura OUZD v Mariboru, uprava humanitarnih fondov državnih železnic in druge bolniške blagajne več skrbi in brigi za primere duševnih bolezni. V tem oziru ni do sedaj popolnoma nič preskrbljeno. Ti pacienti iščejo zastoj strokovne oskrbe. Nikoli se ne pritegne noben neurolog ali psihiater, da bi glede organizacije podal svoje mnenje. Vse gre staro pot, čeprav trpe pri tem javnost in bolniki. Treba je nujnih ukrepov!

Sokolstvo

Vsem mariborskim in okoliškim edincam!

Meddruštveni sokolski odbor poziva vse uprave in vse članstvo mariborskih in bližnjih okoliških društev, da vrše za javni nastop, ki bo v nedeljo 26. t. m., najintenzivnejšo propagando za čim večjo udeležbo. To je dolžnost slehernega pripadnika sokolske organizacije, saj bo nedeljski nastop mogočna manifestacija sokolske sloge in moči v Mariboru. Zdravo! Meddruštveni odbor.

Poziv članstvu Sokola Maribor I. Za članstvo Sokola Maribor I. bo zbor v nedeljo 26. t. m. ob 13.15 na letnem telovadišču v Koseskega ulici. Ob navedeni uri naj se zbere tam tudi ves naraščajin deca. S telovadišča krenemo v sprejodu na Kralja Petra trg, kjer se priključimo svečanemu sprejodu. Udeležba v kroju je obvezna, kdor pa nima kroja, naj pride v civilu z znakom. Zdravo!

Pomnilaite se CMD

Alphonse Daudet

GREH ŽENE

ROMAN

85

»Oprostite mi to nerodnost, gospa,« je dejal Delcrous s prosečim glasom, »moja prevelika sreča je tega kriva...« Mrke obrvi so pa ostale še dalje nasršene. Ta beseda »sreča« se je zdela Richardovi materi čisto nemestna tu blizu one druge matere, kateri so vozili sina na mrliškem vozu. K sreči je prekinila njun razgovor vest, da kličejo preiskovalnega sodnika na Grosbourg: Alexandre je prišel s kočijo in ga počakal tam na cesti. Ob tej novici je Lydijin nemir vidno narasel, in med tem ko se je sodnik poslavljaj od svojih prijateljev, se je Richard bal, da mu žena ne pade nezavestna v naročje.

Čim je Delcrous sedel k Alexandreu, ga je takoj vprašal po duševnem stanju onih v gradu. Zanimala ga je seveda skrivnost drame, ki naj bi jo prav on razsvetlil.

»Zdi se mi, da vojvodinja še ničesar ne slutí,« je dejal stari služabnik nekam rezervirano... »Kar tiče generala, je sprejel novo nesrečo z veliko hrabrostjo, naročil nam je, naj položimo truplo v neko malo stavbo, ki ji pravijo Fantome, do katere je mogoče priti, ne da bi šli mimo grada.«

»Kaj se pa govori v okolici? Kaj mi-

slijo ljudje? Se javno mnenje ujema z mnenjem zdravnikov?»

Gospod Alexandre je mahnil z roko: »Veste, gospod sodnik, ako bi se že hotelo raziskovati, bi se moglo izvedeti, kaj govore kmetje; toda kaj mislijo oni, to je že drugo vprašanje.«

»In vi, gospod Alexandre, kaj mislite vi?»

»Ah, jaz...«

Da se izogne nadaljnjemu izpraševanju, se je delal ko da popravlja uzde konju, ki je preplašeno skakal. Tam doli s pralnice ob ladji so se slišali rezki glasovi: po prostranem travniku so bile napete vrvi, na katerih je v vetru plapolalo razobešeno perilo: »Ako bi mogel vaš zapisnikar zapisati vse tisto, kar se je tu od davi govorilo,« je nadaljeval oskrbnik vladno razgovor s preiskovalnim sodnikom, »bi morda vedeli, kaj se o tej stvari pripoveduje, tako pa...«

In starec je tako hermetično stisnil svoje ustnice, da je sodnik takoj razumel, da ne bo mogel ničesar več iztisniti iz tega človeka, katerega male oči so vendarle izgledale o vsem tako dobro poučene; toda ni se dalje niti trudil, da bi ga izpraševal, ker je bil prepričan, da se bo tam v njegovi pisarni v Corbeilu

ta sedaj tako rezervirani in zaprti Alexandre razgovoril že na prva vprašanja sodnije, tega volka, katerega so se vsi vaščani tako bali.

Delcrous je izstopil pri osamelem bregu in odšel na Grosbourg skozi neka mala vrata. Dospevši na teraso pri reki, je srečal vojvodinjo s klobukom na glavi, ko se je pripravljala na odhod in se ravno o nečem živahno pogovarjala z generalom in učiteljem Jeanom, ki sta sedela na klopi, obrnjena s hrbti proti igrišču za tenis. Ko je general zagledal sodnika, se je njegova visoka postava vzravnala in mu je že od daleč zaklical, dočim mu je profesor skozi očala neprenehoma dajal z očmi obupne znake: »Pomagajte mi, moj dragi... pomagajte mi, da pomirim svojo ubogo vojvodinjo, ker neprenehoma misli, da ji nekaj prikrivamo.« Delcrous je odgovoril prav kakor je bilo treba: »Ste torej še vedno brez vesti, gospod general?»

»Še vedno nobene vesti, in glejte, zato sem vas zaprosil, da pridete, ker se, priznavam, pričujem tudi že sam vznemirjati.«

»Dejstvo je...« je dejal sodnik, gladeč si zmedeno zalizce. Vojvodinja je dotlej z železno konico svojega solčnika neravno brskala po pesku in s sumljivim pogledom opazovala vse tri moške. Njena lica so dobila svinčeno barvo in barva vsega njenega obraza je prehajala od rumene k črni, da je v teh dveh dneh vsa ostarela. Čutila je, da so se vsi

združili proti njej v laži in sklenili, da ji ničesar ne povedo o tistem, česar si ni upala niti ugibati. Zato se je tedaj obrnila k profesorju kot najbolj boječemu: »Čujte, učitelj Jean, rada bi ključke od Fantomea.«

»Res, gospa vojvodinja, toda ne vem prav...« je jecjal revež.

»Princ je sam zaklenil... žoge za tenis so se tam vedno raztekle in izgubile... gotovo je spravil ključ v svojo žep.«

»Potem ga še poiščete,« je odgovorila, »ker rabim ga še danes.«

Med tem ko se je odstranjevala, je dejal general na glas, nalašč tako, da je mogla slišati: »A, ta ženska domišljija. Vojvodinja je nocoj sanjala, da so ponoči našli njenega sina utopljenega v glasbenem paviljonu, imenovanem Fantome, sam ne vem kako in zakaj, saj ni bilo tam nikoli kaplje vode.« Namignil je Delcrousu, naj stopi bliže in mu s palico pokazal proti neki mali zgradbi iz rdečih opeke, ki je bila zakrita med zelenjem: »Vi veste, da je tam in bi se moral še nocoj izvršiti ogled. Želim, da se čim prej spravi v rakev, ker bi vojvodinja znorela, ako bi ga videla v takem stanju... Ah, dragi moj Delcrous, v svojem vojaškem življenju sem videl že dosti mrcvarenja, ko sem pa videl ostanke mojega sina, ki so mi jih prinesli, ostanke tega lepega mladeniča, in to prav tu na tem mestu, kjer je šele pred osmimi dnevi igral...«

Usodna igra z življenjem

MOŽ V JEČI, ŽENA MRTVA, HČERKA LJUBICA MATERINEGA LJUBIMCA.

Kako kruto se včasih usoda poigra s človeškim življenjem, nam je dokaz zanimiva kazenska razprava, ki se je obravnavala te dni pred zagrebškim okrožnim sodiščem. Pred sodniki je stal 40-letni Mato Kelemenković, človek majhne postave, na prvi pogled lutka, obut v črne čevlje z visokimi petami, ki so tipični za majhne ljudi. Na duši je imel velik greh, da je prelił kri svoje lastne žene in nevarno ranil svojo 17letno hčerko.

Obtoženec je povesil oči, ko ga je predsednik vprašal, če se čuti krivega in tiho dejal, da je svoje dejanje storil iz strupene ljubosumnosti. Žena namreč mu ni bila zvesta, tako je pričel pripovedovati sodnemu zboru. Varala ga je z izvoljencem njegove lastne hčerke Katice, kar je silno grenilo njegovo življenje. Hčerkin izvoljenec je kljub njegovim prepovedim stalno prihajal v njegovo hišo in osvojil srce matere in hčerke. Kelemenković ni mogel točno navesti, katera ga

je ljubila bolj, njegova lastna žena ali njegova lastna hčerka. Mati je silila hčerko k poroki z Milanom, tako je bilo namreč ime lademu človeku, ki je uničil njegovo srečo.

Bilo je letos v marcu neke nedelje popoldne. Milan je prišel kakor ponavadi. Kelemenković se je odstranil iz sobe in žena in hčerka sta ostali sami z njim. V Kelemenkoviču duši pa je vrela strupena ljubosumnost. Ošel je v bližnjo gostilno in se napil ter se pijan vrnil zvečer domov. V stanovanju je našel Milana in svojo lastno ženo. To ga je še bolj razsrdilo. Segel je po nožu in zabodel trikrat svoji ženi v srce. Milan je zbežal, Kelemenković pa se je napotil k orožnikom in s potjo srečal svojo hčerko, na katero je tudi navalil z nožem in jo težje poškodoval.

Sodišče je pri razsodbi upoštevalo obtoženčevo življenje in njegove okoliščine ter ga obsodilo le na 3 leta ječe.

Važno medicinsko odkritje

NOVO USPEŠNO ZDRAV ILO — OLIVNO OLJE.

Dr. A. C. Fraser in dr. V. G. Walsh, zdravnika eksperimentalnega medicinskega zavoda v londonski bolnišnici v St. Mary, priobčujeta v angleškem strokovnem listu zanimiv članek o svojih novih dognanjih, ki pomenijo važno obogatitev zdravniške vede. Gre za zdravljenje pljučnice in drugih nalezljivih bolezni. Poskusi so se zelo dobro obnesli.

Novo zdravilo je olivno olje, ki se vbrizgne v kri pomešano z vodo. V 24 urah po injekciji pade visoka temperatura na normalno. Čez tri tedne tega zdravljenja so bolniki že lahko zapustili bolnišnico zdravi. Sijajne uspehe sta dosegla angleška zdravnika z injekcijami olivnega olja tudi pri revmatičnih ljudeh in proti zastrupljenju krvi. Občutljivi ljudje večinoma ne preneso raznih cepilnih snovi. Tako povzročajo injekcije tuberkulina in insulina pri nekaterih ljudeh zelo močne reakcije. Tudi v takih primerih se je izkazalo olivno olje kot izborno zaščitno sredstvo.

Olivno olje je kot zdravilo velikega pomena že zato, ker lahko z njim zdravimo tudi zelo občutljive ljudi, ki tuberkulino in insulinove kure ne prenesejo, poleg tega pa lahko rabimo olivno olje v večji množini, kar je pri drugih zdravilnih sredstvih zaradi pogubnih posledic izključeno. Olivno olje ne učinkuje

kot protistrup, to ni biološko-kemični proces, temveč mehanski. Zarodke bolezni absorbira, bakterije se primejo olivnega olja, ki jih zadrži in pozneje odplavi.

Angleška učenjaka sta najprej preizkusila učinek olivnega olja na bakterijah v epruvetah, potem na živalih, končno pa na ljudeh. In vsi poizkusi so pokazali, da je olivno olje redko zdravilo proti najrazličnejšim boleznim, obenem pa izborno zaščitno cepilno sredstvo. Zdravniški vedi se torej odpira novo široko polje uspehov.

Kadilci ljudožrcem neužitni

Mnogi zdravniki so že dokazali, da je kaja tobaka človeškemu zdravju škodljiva. Dokazati se to točno ne da, ker enemu človeku tobak škoduje, drugemu zopet ne, kar velja tudi za alkohol. Škodljivost kajeja je pa mnogo večja, kakor se je prvotno mislilo, ker ne škoduje samo človeškemu zdravju, temveč pokvari tudi človeško meso, ki dobi po nikotinu tako neprijeten okus, da ga ljudožrci sploh nočejo jesti.

Nekaj dobrega ima torej vendar kajenje na sebi, da se namreč kadilcu ni treba bati, da bi ga ljudožrci požrli, če bi po naključju zašel me nje. Vprašanje je

samo, kako ljudožrcem dokazati, da so neužitni.

O tem, da je meso kadilcev ljudožrcem neužitno se je prepričal slavní francoski zdravnik in raziskovalec Edgar Ancelerc de le Rue, ki je prispel te dni v Newyork z Novih Hebridov, kjer se je na lastne oči prepričal, da meso kadilcev ljudožrcem ne tekne. Na teh otokih vsi belokožci navdušeno kade, da se tako zavarujejo pred ljudožrci, če bi jim kdaj prišli v roke. Kdor torej hoče imeti dobro meso, naj ne kadi!

Zanimiva in poučna razsodba.

Pred praškim sodiščem se je končal te dni zanimiv proces, ki bo morda tudi poučen za marsikaterega našega odvetniškega klienta. Postavnemu češkoslovaškemu delavcu Rihardu Peni iz okolice Prage se je zgodila v ljubezni nesreča in dekletu ga je tožilo za očetovstvo in alimente. Pred sodniki je fant sicer skušal dokazati svojo nedolžnost, toda kdo mu bi bil verjel. Obsojen je bil v smislu obtožbe tudi na plačilo precej visokih alimentov. Proti razsodbi pa se je pritožil, najel advokata in mu naročil, naj vloží priziv. Smolo pa je imel tudi odvetnik, ki je prizivni rok zamudil. Delavec je tožil advokata. Bilo je več razprav in je bil pri zadnji razpravi obsojen odvetnik na plačilo alimentov in vseh stroškov pro-

cesa, le očetovstvo je ostalo mlademu fantu.

Ptuj

Predavanja o avtogenem varenju v Ptuj se začnejo danes 23. maja v ptujskem kinu ob 18. uri zvečer in ne, kakor je prvotno bilo objavljeno, ob 17. uri. Predavanja se nadaljujejo v petek in soboto 24. in 25. t. m., vsakokrat ob isti uri. Vlakovne zveze so ugodne, tako da je tudi zunanji interesentom omogočena udeležba in povratek z vlakom še isti večer.

Sport

SK Svoboda, Maribor. Vsi igralci se pozivajo, da se sigurno udeležijo sestanka, ki bo jutri v petek 24. tm. ob 20. uri v Delavski zbornici. V nedeljo, dne 26. tm. ob pol 9. uri igrajo juniorji na našem igrišču prijateljsko tekmo z juniorji SK Železničarjem. Prvo moštvo igra ob 10. z Gradjskim SK iz Čakovca, rezerva pa predtekmo pri prvenstveni tekmi Čakovca: Rapid na Rapidovem igrišču.

Daruite za spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru!

Posesi

LEPA VILA.

5 sob, kopalnica, vrt, takoj za prevzeti Din 165.000. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka ul. 28. 2270

NOVO ENODRUŽINSKO HIŠO

prodam. Ptujka c. 183. Stopnik, Tezno. 2262

Prodám

VOLČJI PES

poceni na prodaj. Kosarjeva ul. 38. 2264

V naíem

GOSTILNO V MARIBORU oddam z vsem inventarjem s 1. julijem v najem. Naslov v upravi »Večernika«. 2261

Stanovanje

SOLNČNO STANOVANJE, dve sobi in kuhinja, se odda s 1. junijem. Vprašati pri hišniku Tattenbachova 26. 2267

DVOSOBNO STANOVANJE oddam. Kosarjeva ul. 38. 2263

Službo dobi

KONTORISTINJA.

zmožna slovenščine in nemščine, dobra računalnica in strojeписка, se sprjme. Pisemne ponudbe s podatki pod »Zmožna« na upravo »Večernika«. 2243

SPREJMEM NATAKARICO.

Nastop takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 2269

DOBRO KUCHARICO

do 36 let staro za restavracijo v Mariboru iščem. Naslov v upravi »Večernika«. 2273

Spomnite se CMD

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je »Večernik«.

Ze to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo mozel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mogoče le tedaj, ako »Večernik« izpopolni tudi svoje oglaševalne male oglase, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kupujejo ali iščejo, morali oglaševati v »Večernik« malih oglasih. »Večernik« dela za Vas, delajte Vi zanj!